

เสียงเพรียกจากเยาวชน

โดย Min Sen Concept (edu) 10 กันยายน 2564

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็น 8 กลุ่มที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ได้แก่

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

นอกจากนี้บางกลุ่มโรงเรียนก็จะมีสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มคอมพิวเตอร์ กลุ่มวิทย์-คณิต ประยุกต์ กลุ่มบริหารจัดการ กลุ่มคุณภาพชีวิต กลุ่มภาษาต่างชาติเฉพาะ (จีน ญี่ปุ่น เยอรมัน ฯ) และยังมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ การสื่อสารและการนำเสนอ การนำองค์ความรู้ไปใช้ บริการสังคม ฯ

และแนวทางปฏิรูปการศึกษาทิศทางใหม่ โดยมีเป้าหมายให้เด็กไทยมีความรู้ เจตคติ และทักษะให้ทำงานเป็น ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้ดี โดยมีสาระสำคัญ คือ การวางแผนนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้ในปีการศึกษา 2565 สำหรับระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนที่มีความพร้อม และปีการศึกษา 2566 สำหรับระดับมัธยม ในโรงเรียนที่มีความพร้อม และทุกโรงเรียนในระดับประถมศึกษาในปีการศึกษา 2567 โดยเป้าประสงค์สมรรถนะเน้นการพัฒนาสมรรถนะ 6 ด้าน คือ

1. การจัดการตนเองอย่างมีสุขภาวะ
2. การคิดขั้นสูงและการเรียนรู้
3. การสื่อสารด้วยภาษา
4. การจัดการและการทำงานเป็นทีม
5. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
6. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน โดยเน้นมิติด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ และความเป็นไทยมากขึ้น

การปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน หรือการปฏิรูปนี้ หากมองในรูปของเนื้อหา ก็เป็นสิ่งที่ยากจะปฏิเสธได้ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างที่เขียน แม้แต่การศึกษาใน 8 สาระการเรียนรู้แบบเดิมก็มีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งสิ้น แต่การยึดโยงกับผู้เรียนในรูปแบบใหม่นี้ ดูเหมือนจะดีกว่าแบบเดิมที่เน้นเป็นรายสาระการเรียนรู้ ในรูปวิชาการ มากกว่าการผูกโยงกับความ เป็นอยู่ปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เขียน กับสิ่งที่ทำต่อไปจะมีแนวทางเป็นไป

ได้จริงแค่ไหน เพราะรายงานของประเทศในแถบ Asia-Pacific มีรูปแบบของวาทกรรมค่อนข้างสูง คือ มีลักษณะของการเขียนและการสร้างภาพมากกว่าการพยายามทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์จริง เช่น คำว่า whitewashing ซึ่งหมายถึงการปกปิดหรือใช้ข้อมูลที่ชวนให้เข้าใจผิด เพื่อมากลบพฤติกรรมที่แย่ ๆ หรือแม้แต่ greenwashing ที่เป็นการประชาสัมพันธ์บริษัทเพื่อหลอกให้สาธารณชนเข้าใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการของตนเองเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพยายามดูแลสิ่งแวดล้อม แต่ความเป็นจริงมิได้ทำ หรือทำน้อยมาก ๆ โดยเป้าหมายหลัก คือ ให้ผู้บริโภคเชื่อว่าซื้อของจากบริษัทนี้แล้วจะช่วยดูแลสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมของ ก้าวพอดี 2564 พันตัวอย่างมั่นคง ก้าวอย่างต่อเนื่อง (A Bright Leap Forward 2021: Resilient and Sustainable Growth) ที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเจ้าภาพ ซึ่งจัดในวันที่ 8-9 กันยายน 2564 โดยวันที่ 9 กันยายน มีการจัดเสวนาเรื่อง Youth in Charge, SDG in Action จุดเริ่มต้นเล็ก ๆ สู่ก้าวที่ยิ่งใหญ่ ที่มีผู้ดำเนินรายการ คือ คุณเอริกา เมซินทรีย์ และผู้ร่วมเสวนา คือ คุณปราชญา ศิริมหาอารยะโพธิ์ญา คุณสุวรรณา จำแนกวงษ์ และคุณลลิตากาญจน์ จึงธีรพานิช

สิ่งที่เยาวชนเหล่านี้สื่อสารถึงกิจกรรมที่พวกเขาได้ดำเนินมา เช่น คุณปราชญา อายุ 16 ปี ที่ทำเรื่อง Youth mental health ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางสุขภาพจิต จนก่อให้เกิดปัญหาความเครียด และการฆ่าตัวตาย และเธอได้รณรงค์ให้เด็กสามารถไปพบกับจิตแพทย์ หรือขอความช่วยเหลือได้ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง จนได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ

คุณสุวรรณา ซึ่งเป็นครูจบใหม่สอนหนังสือที่นครปฐม มีบทบาทช่วยในการสร้างเพจ การสร้างงาน และช่วยนำเยาวชนเข้าสู่ช่องทางออนไลน์ เพื่อขายสินค้า และนำมาเป็นทุนในการใช้ชีวิต และเป็นทุนในการศึกษาต่อ และรวมถึงการสร้างทางเลือกให้กับเยาวชนในการเลือกวิชาชีพในอนาคตของตนเอง เธอให้ความสนใจกับกลุ่มคนชายขอบที่ขาดสิทธิ หรือการเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้กับเด็ก ให้พวกเขามีโอกาสในการแสดงออก และบอกความรู้สึก เพื่อให้พวกเขากล้าที่จะก้าวออกมา

คุณธิดิกาญจน์ นักศึกษาแพทยศาสตร ที่ทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน ด้วยการจัดการเกี่ยวกับ PM 2.5 ในเชิงโครงสร้าง กฎหมาย ฯ

นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงบทบาทของเยาวชนในเวทีสัมมนา 2 วันนี้ ที่พยายามกล่าวถึง Sustainable Development Goals 17 ข้อขององค์การสหประชาชาติ และการพยายามให้เยาวชนมีบทบาทกับสังคมมากขึ้น ที่มีคำพูดว่า Youth as the bridge คือให้เยาวชนเป็นผู้เชื่อมต่อบัจจุบันกับอนาคต และพวกเขาจะต้องเป็นผู้กำหนดอนาคตของพวกเขาเอง พวกเขาจะต้องเป็นผู้ที่ถูกกระตุ้นให้ทำทลาย และมีความหมายในตนเองเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีหลายโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว เช่น การจัดการชุมชนในเขตธนบุรี โดยมีกลุ่มยังชน ร่วมกับสถาบันคลังสมองแห่งชาติ ก่อให้เกิดคลังสมองพื้นที่ในการพัฒนาชุมชนธนบุรี ร่วมกับสำนักต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร

นี่เป็นส่วนหนึ่งของบทบาทของเยาวชนที่สามารถเข้ามาจับบทบาท และสร้างสรรค์อนาคตของพวกเขาได้ ถ้าผู้ใหญ่ให้พื้นที่และเปิดโอกาสให้พวกเขา หรือเปิดพื้นที่ปลอดภัยให้กับพวกเขา สิ่งที่ยาวชนต้องการจากผู้ใหญ่ คือ การเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็กมากขึ้น โดยไม่ตัดสิน และหากได้รับการให้เกียรติให้ความรู้สึกของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน พวกเขาพร้อมจะเคารพผู้ใหญ่ด้วยวิวุฒิ และประสบการณ์ที่มากกว่าอยู่แล้ว พวกเขามีความแตกต่างกันทั้งความคิด และอารมณ์ ควรให้มีโอกาสหาความสนใจทั้งในและนอกห้องเรียน

การเปิดพื้นที่ปลอดภัย ที่เขาสามารถแสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก เพื่อเป็นก้าวแรกของเขาที่จะกล้าเปิดเผยตนเอง และให้โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในการที่พวกเขาจะได้หาตนเอง มากกว่าจะต้องทำตามสิ่งที่ผู้ใหญ่อยากจะให้พวกเขาเป็นและต้องก้าวเดินตาม

และที่สำคัญ อย่าทำทุกอย่างเป็นวาทกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ดูดี แต่ไม่เคยปฏิบัติ หรือไม่มีเป้าประสงค์ที่จะทำจริง และคงจะเป็นการดีมากถ้าผู้ใหญ่ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพวกเขา เพราะสิ่งที่เขียนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปฏิรูปนั้นมิใช่ให้เด็กและเยาวชนดำเนินการ โดยผู้ใหญ่ยังดำเนินในแนวทางตรงข้าม แค่ข้อสมรรถนะข้อ 5 การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ในปัจจุบันยังมีผู้ใหญ่อีกหลายคนที่ไม่เข้าใจ และไม่เคยปฏิบัติเลยด้วยซ้ำไป โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่อยู่ในระบบราชการและการเมือง การคาดหวังสังคมจะเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็น

สิ่งที่ถูกต้อง แต่ควรมีแบบอย่างบางส่วนในสังคมที่ช่วย
ประคับประคองและสร้างความเป็นไปได้ในสังคมที่จะเกิดขึ้น

ติดตามเรื่องราวอื่น ๆ เพิ่มเติม

ได้จาก www.minsenconcept.com